KYRKNYCKELN

Församlingsblad för Leksand, Djura och Siljansnäs Nr 2. 2015

...i Guds händer

INNEHÅLL

Kyrkan under lupp
Kyrkorådets ordförande

Gudsbild i närbild
konfirmanderna

Änglar
Barn och vuxenverksamhet
i Siljansnäs församling

Öppna händer
Barnverksamhet för nyanlända
i Leksands församling

Ett gott handarbete
Insamling till Rumänien
i Djura församling

Flera döptes
Drop-in dop

Delaktig i gudstjänsten
Barnperspektiv

Julkampanjen
Internationellt arbete

Program
Från Lucia till Trettondedag jul

Redaktören tar till orda

Det har varit en intensiv höst med många möten och nya människor i samband med de två asylboenden som etablerades nästan över en natt i Siljansnäs och Leksand. Att så mycket välvilja, engagemang och kraft finns bland människor i kommunen inger hopp om en bättre värld. Våra händer är redskap som kan göra gott för människor lika mycket som det kan orsaka förödelse. När en hand fattar en annan går man in i förtroendets förbund. Litar du på mig så litar jag på dig. Vår rädsla för det okända är ofta sprunget ur det som sagts snarare än verklig erfarenhet. Att ta steget ut och möta det okända är att överlåta allt i Guds händer och många gånger upptäcker vi att rädslan var obefogad.

Ingrid del Castillo

Nyheter i korthet

Maria Borka

Eldsjäl firas

Maria Borka kommer från vår vänort i Ghimes, Rumänien. Hon är spindeln i nätet för ett tandvårdsprojekt som startades av föreningen *Från by till by* i Leksand 2011. Kontakten med Maria Borkas började redan 1991 när hon med föreningens hjälp fick möjlighet till högre studier. Föreningen *Från by till by* har med en fadderverksamhet skapat ett unikt band mellan våra byar. Nu är Maria Borkas den lokala samordnaren och håller våra församlingsbor och faddrar i Leksand underrättade om vad som händer i hennes hemby. För Maria Borka är Leksand som ett andra hem och det märks tydligt när hon överraskades den 15 september på sin födelsedag i S.t Persgården. Många var det som ville gratulera henne med varma kramar och hembakat. Maria har varit i Leksand många gånger och även arbetat som volontär ett år på Rättviks Stiftsgård. Under den tiden lärde hon sig själv svenska. Hon beskrivs som en drivkraftig människa med stort engagemang för de människor som har det svårt i Ghimes.

Läs mer om Ghimes på sidan 7.

Språkcafé i Siljansnäs

I Siljansnäs bubblar det av välvilja och engagemang för att hjälpa nyanlända. Människorna på asylboendet har lärt sig mer om bygden. Man skiljer exempelvis på frikyrkoförsamlingen och Siljansnäs kyrka genom att säga kort och gott; den röda kyrkan och den vita kyrkan. Varannan lördag från kl. 16 bjuder den *röda kyrkan* in till fika och samkväm med påföljande andakt för den som vill. På torsdag 10/12 mellan kl. 15-17 startar ett språkcafé upp i prästgården, som hör till *den vita kyrkan*. Språkcaféet är ett samarbete med Svenska kyrkan, sockenstugan, andra föreningar och ideella krafter i Siljansnäs. Alla är välkomna, stora som små att fika, umgås och barnen får leka med varandra. Att ha flera liknande verksamheter på gång under olika dagar under veckan ser många som positivt. Efter den 10/12 är det juluppehåll och nästa språkcafé blir i sockenstugan den 14 januari. Sedan rullar det på varannan vecka i prästgården respektive sockenstugan. Vill du hjälpa till eller har frågor? Kontakta David Edman: 070-2611633

INSÄNDAREN

David Edman och Kerstin Lindskoog

Altarskåp skänktes

Kertin Lindskoog skänkte ett vackert altarskåp av siljansnäskonstnären Acke Hug Malmeström. Den Invigdes under högmässan på diakonins dag i Siljansnäs kyrka den 25/9. Malmeström skänkte det 1944 som julgåva till kyrkoherde Anders Weideliz och hans familj. Weideliz döttrar Kerstin och Gun har haft skåpet i sitt förvar, men de bestämde sig för att skåpet borde föras åter till Siljansnäs. Kerstin. gift Lindskoog, har efter systerns bortgång lämnat över skåpet till Siljansnäs församling som gåva. Kyrkan pryds nu av tre konstverk utförda av Malmeström; utöver altarskåpet, de två mosaikerna på var sin sida av koret.

text och foto:Bengt Borkeby

Är du en Marta?

I Leksand och Siljansnäs församlingar kallas de Martor. Våra Martor hjälper till med olika göromål, beroende av vad man vill och klarar av t.ex. baka, servera, duka mm.

Martorna är guld värda! Varje år belönas våra Martor med en gemensam dagsutflykt.

Om du är intresserad kontakta:
Eva Hurtig, 0247-807 73 i Siljansnäs
Anette Hasselberg: 0247-807 40
i Leksand.

Relationsakuten

I Villa Långbers lokaler.
Adress: **Koralstugan,**
Vår Herres Gattu 28, 79370, Tällberg.

Relationsakuten är till för dig när det krisar i livet, i din relation, i dig...

Tid för samtal sker enligt överenskommelse.

Sten Boman, präst 070 - 26 11 635

KYRKNYCKELN

Nr 2. 2015
Församlingstidning för Leksand, Djura och Siljansnäs

Kyrkallén 23, 793 31 LEKSAND
Tfn: 0247-807 00

REDAKTION:
Ingrid del Castillo
John Sund, ansv. utgivare

REDAKTÖR:
Ingrid del Castillo

TRYCK: Strålins Tryckeri, Falun

Upplaga: 8000 ex.

BILDOMSLAG: Teckningar från barnverksamheten på Leksands strand.

Foton där namn inte anges är tagna av Ingrid del Castillo

Följ Kyrknyckeln på facebook!

Kyrkan under lupp

Karl-Henrik Eriksson, Kyrkorådets ordf.

Kyrkans ledord i pastoratets styrdokument, närvaro öppenhet och hopp, ställer krav på flexibilitet i en tid som denna. Samtidigt innebär det inte någon större skillnad att vara kyrka menar Karl Henrik Eriksson i ett samtal med Kyrknyckeln.

Karl Henrik Eriksson är kyrkorådets ordförande. Kyrkorådets funktion är bland annat att tillsammans med kyrkoherden se till att församlingens grundläggande uppgift; gudstjänst, undervisning, diakoni och mission, genomförs.

– Hur ska vi vara som kyrka rent generellt sett?

– Kyrkan idag måste kämpa för att förtjäna respekt. Vi är ingen myndighet längre och vi kan istället axla rollen som opinionsbildare, ge röst och inge hopp för dem som behöver det.

– Hur då?

– Man måste gräva där man står och särskilt nu är det viktigt att öka förståelsen bland barnen. Snart får ju våra barn nya klasskompisar.

Karl Henrik syftar på det kommunala ansvaret, att erbjuda barnen i flyktingfamiljerna skola och barnomsorg.

Karl-Henrik är ideellt engagerad i Djura församling och riddarträffarna för barn i åldrarna 9-13 år. Samma dag som ankomstboendet i Siljansnäs startades upp träffades Djuras riddare.

”Det som händer skakar om oss och tvingar oss att omvärdera det vi gör...

–Det var en vacker dag och med nyheten i tankarna, improviserade jag och Siv Gärtner en flyktingvandring. Vi sa till barnen; ’Vi måste ge oss av härifrån Sockenstugan. En främmande kraft har tagit över. Stäng av mobilerna! Annars kan de spåra oss’

–Blev de oroliga ?

– Nej, men en del tyckte inte om att behöva stänga av mobilen. Vi gick sedan tre kilometer för att komma till Hisstjärn och där grillade vi korv och pratade om hur det är att vara flykting.

Som en fortsättning på det hela fick Riddarna vid nästa träff se teatern ”Flykten” som handlar om hur det är att vara ensamkommande barn.

– Hur ska vi som kyrka förhålla oss till flyktingsituationen?

– Situationen är egentligen inte mer annorlunda än det som varit. Vi ska leva i världen inte av den och gripa in oavsett religion, kön, sexuell läggning. Det som händer skakar om oss och tvingar oss att omvärdera det vi gör. Det är också ett ypperligt tillfälle att upptäcka vilka frivilliga krafter som faktiskt finns.

Samtalet övergår till det stora engagemang som finns bland människor att hjälpa våra nyanlända i kommunen.

– vad kan kyrkan göra för att få folk att orka?

– Det är som branden i Västmanaland. Man skickade inte in alla brandmännen samtidigt just för att man skulle orka på sikt. Som kyrka handlar det om att både vara flexibel och samtidigt inte rusa iväg.

– Kräver detta inte mer resurser?

– Man kan dammsuga både resurser och möjligheter. Man ska ställa sig frågan ’finns det luft i systemet och vad kan vi omprioritera? Vi ska vara medvandrare. Det är som psalmen, *’Gud, ditt folk är vandringsfolket’* och vi är satta till världen att vandra med varandra. ■

Personalnytt

Marianne Kronberg

Ny diakon och flyktingguidesamordnare

Marianne Kronberg är vikarierade diakon i Siljansnäs församling under ordinarie personals frånvaro. Hon axlar även rollen som pastoratets flyktingguidesamordnare. Marianne har stor erfarenhet av flyktingarbete och internationell diakoni.

Efter sex veckors intensivutbildning i Chicago arbetade hon med *Christian Peacemaker Teams* (CPT) på ön Lesbos i Grekland. ”Det var långt innan flyktingströmmen verkligen tog vid och inga av de stora humanitära organisationerna som *UNHCR, ACT-alliance* och *Läkare utan gränser* fanns där. Det har inte funnits någon beredskap på hemmaplan i Europa och många blev därför tagna på sängen.” säger Marianne. Marianne har deltagit i det ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina i sammanlagt 6 månader. Det är ett arbete vars syfte är att bidra till att dämpa våldet. Som följeslagare är man neutral men man rapporterar brott mot folkrätten.

Marianne är egentligen förtidspensionär. Hon var anställd tidigare i Vantörs församling, en av Stockholms söderförorter där arbetet kretsade kring flyktingar, hemlösa och socialt utslagna. Nu hoppas hon kunna bidra med sina erfarenheter i Leksands pastorat.

Ronja Lindberg betraktar konfirmadernas bilder.

Gudsbild i närbild

Konfirmanderna

Om man ska över huvudtaget tala om Gud och Djävulen är det viktigt att lägga bort de stereotypiska bilderna av en gubbe på moln eller en hornförsedd figur.

Uppfattningen av vad eller vem Gud är styrs av en social överenskommelse, om än omedveten. När konfirmanderna får i uppgift att rita Gud blir resultatet ofta en man på ett moln med en krona eller en gloria.

–Varför är det en gubbe? frågar konfirmandernas präst Sten Boman.

–För att man säger *Herre*, svarar en av konfirmanderna.

–För att kvinnor var mindre värda, säger en annan.

DISKUSSIONEN ÖVERGÅR MER till skillnaden mellan manligt och kvinnligt. Sten berättar att mannen betraktades förr som livgivare genom sin säd och blev därigenom mer betydelsefull än kvinnan.

–Upp är Gud och ned är Djävulen. Upp är ljus, ner är mörker, upp är liv ner är död. Får man en massa sådana bilder så sitter de kvar, säger Sten. Vi lever och påverkas av stereotypiska bilder mer än vi anar.

FÖR ATT GE konkreta exempel övergår Sten i sin undervisning till hur uppfattingen kring vår världsbild har förändrats och hur naturvetenskapen och kyrkan genom historien kommit i konflikt med varandra.

–Det är intressant att se hur man blir fastlåst i sådana tankesystem. Är det så att man tänker på något annat sätt, ja då blir man ju utanför... men så länge ni beter er och klär er på ett visst sätt så är det ingen som reagerar negativt, förklarar Sten. Att ge upp sig själv för att bli omtyckt av andra är inget som är svårt för ungdomarna att förstå. Så har det också varit genom tiderna.

DEN HOMOGENA BILDEN av djävulen som en läskig gubbe med horn, svans och tre-eggad eldgaffel är kopplat till rädslor och den bildvärld vi växt upp med. Det okända det fördolda eller ”Den Andre” kan lätt bli till den bild av ondska som man bär inom sig. Så är det även med Gudsbilden. För att man ska få kontakt med Gud måste den bilden bytas ut. Om Gudsbilden är fastlåst i kön eller en overklig plats då begränsas också vår relation till Gud, oss själva, och även andra för den delen. ■

Prästen Sten Boman med konfirmander.

Änglar

kampen mellan gott och ont

Inför Mikaelidagen handlar temat om änglar och kampen mellan ont och gott inom barn- och vuxenverksamheten i Siljansnäs församling.

När det är *Måndagskul* i prästgården samlas drygt 26 barn från årskurs 1-2. Regler är A och O för att klara av en sådan stor barngrupp. En tumme upp betyder att man ska vara tyst och två tummar betyder jättebra.

– Men vad är den gyllene regeln? frågar Sofia, diakon i församlingen.

– Att inte dö, säger en pojke, varpå de andra barnen brister ut i skratt. När det blivit lugnt igen fortsätter Sofia:

– Allt vad man vill att man ska göra för dig det ska man göra för andra, tillexempel säga förlåt om man gjort något dumt mot någon annan.

Dagens pysseltema är änglar. Bilderna ska sättas upp i kyrkan under söndagens familjegudstjänst på Mikaelidagen.

– Vad är en ängel? frågar Sofia, och svaren haglar:

– Dom flyger och tar hand om oss.
– Dom är nakna.
– Mamma kallar mig för en ängel.
– Människor kan vara änglar.

Det blir stor variationsrikedom på änglarna som barnen gör, en del är vackra andra mer skrämmande.

Måndagskul

Änglar i Bibeln kan tillexempel vara budbärare och stridsänglar.

Bibelsamtal

Under onsdagens bibelsamtal samma vecka, fortsätter temat inför Mikaelidagen. Den kommande söndagens epistel, Uppenbarelseboken 12: 7-12, är svårsmält. Ärkeängeln Mikael som dödar draken är symbolen för det godas och ondas kamp. Textläsningen görs i ignatisk anda*. Alla läser ett stycke två gånger varvat med tystnad och spontana reflektioner.

– Ängeln är en viktig symbol för många och behovet av trygghet finns i oss alla. Bibliska änglar är kraftfulla personligheter. I vår bildvärld har vi gjort dem gulliga och tappat kampen för goda värden, säger prästen David Edman som leder samtalet.

– Änglar är tydligen både onda och goda. Det onda kastas ned till jorden och det är resultatet vi ser. säger Bernt Bergkvist, en av deltagarna i gruppen.

– Det är svårt att förstå att det finns kamp i himlen...Det är ofattbart att människor växer upp i krig. tillägger Karis Märta Lissolles, som sitter bredvid.

Samtalet glider in på ondskan, flyktingkrisen och kriget i Syrien. Det är svårt att komma ifrån ondskan i världen och alla är mer eller mindre ense om att ondskan finns inom oss.

–Varje människa har en strid inom sig och många människor i nöd vänder sig till Gud. säger Bernt eftertänksamt.

Uppenbarelseboken skrevs när kristna drabbades av förföljelse. De sju hornen som beskrivs i texten anspelar på Roms sju kullar. Det är ett bildspråk för det som skedde då men samtidigt är det en beskrivning av en tidlös och pågående strid. Den kamp som vi bjuds in i för goda värden kan i dag ses i ljuset av flyktingvågen och det engagemang som finns i bygden. ■

David Edman leder bibelsamtalet

Bernt Bergkvist och Karis Märta Lissolles

Snabba Fakta

*Ignatius av Loyola 1491-1556 grundare av Jesuitorden, skrev boken *Andliga övningar*. Övningarna består av att man läser korta bibeltexter flera gånger. Det utgör startpunkten på en inre resa som avslutas med att tilltala Gud och be om hjälp och svar. De fullständiga andliga övningarna görs under 30 dagars tyst retreat med ett dagligt möte med en vägledare.

Birgit Arvids och Joel Ludvigsson ritar med barnen.

Öppna händer

Barnverksamhet för nyanlända

Bilden är ett internationellt språk och ett redskap när personal från Leksands församling startar barnverksamheten för asylsökande barnfamiljer på Leksands strand.

En tisdag i november startar Leksands församling barnverksamhet för nyanlända barnfamiljer i ett servicehus på Leksand strand. Hela arbetslaget är engagerat i detta arbete. När vi kommer är det rätt folktomt men det dröjer inte lång stund förrän män, kvinnor och barn kommer och hälsar artigt. Nyfikenheten är ömsesidig. När papper, pennor och kritor plockas fram och dagens tema förklaras med konkreta exempel rullar det i gång.

Målgruppen är egentligen tänkt för små barn från 0 till 5 år. ”Vi hade planerat ett ambitiöst arbete idag som flög ut genom fönstret”. säger Birgit Arvids, diakon i församlingen. Det finns ett stort behov bland både män kvinnor och barn att träffas. Just nu är det inte möjligt att ha ett sådant målgruppstänk. Däremot går det att styra upp så att barnen förstår att man lägger tillbaka materialet innan man går. Ska man sedan börja i förskolan är detta bra att ha med sig från början.

Glädjen att få rita och få kontakt går inte att ta miste på. Trängseln är ibland stor i det lilla servicehuset som bokats och de som inte får plats väntar tålmodigt. Barnen får följa konturen av sina händer med blyertspenna, färglägga med kritor och skriva sitt namn. Att få se sin teckning uppsatt på väggen skapar tillfredsställelse och det märks inte minst bland barnen. Man jämför pekar och pratar.

Bilden är ett universellt språk och ett roligt och effektivt sätt att kommunicera. Prästen Joel Ludvigsson som förövrigt är en duktig tecknare fick tillfälle att lära sig en hel del ord på olika språk av barnen. Hus på arabiska och hebreiska liknar varandra rent fonetiskt. Som en del kanske redan vet betyder prefixet *Bet* i det välkända ortsnamnet Betlehem, hus och *lehem* bröd.

Den öppna handen är en urgammal symbol som har förekommit sedan grottmålningarnas tid och finns i många kulturer. Fatimas hand även kallad Hamsa, som betyder fem på arabiska, är en symbol för gudomlighet och beskydd. Det är Guds hand. Femtalet anspelar på antalet fingrar och islams fem grundläggande bud: bekännelse av tron, bön, pilgrimsfärd, fasta och allmosa.

Varje tisdag fram till den 8 december har kyrkans barnverksamhet varit öppen för barn och föräldrar på Leksands strand. Efter jullovet börjar verksamheten igen den 12 januari. ■

Hanaa har en dröm

Hanaa Al Ahmad är från Syrien och gör sin praktik i Leksands församling under de tisdagar som barnverksamheten pågår på Leksands Strand. Hon kom till Sverige för två år sedan och har studerat på SFI ett år.

Idag ska hon snart ge sig iväg tillsammans med kyrkans personal till Leksands Strand för andra gången. En sångstund är inplanerad och Hanaa berättar att hon ska hjälpa till och förklara för barnen vad barnvisan Imse vimse spindel handlar om.

Med Hanaas hjälp och språkkunskaper i svenska och arabiska är kontakten med barnverksamhetens besökare på Leksands strand lättare. Samtidigt får Hanaa träna svenska med personalen och vara med i en verksamhet som hon trivs med. Hanaa drömmer nämligen om att få utbilda sig till förskolelärare.

Margareta Karonen sorterar gåvor.

Snabba Fakta

I Ghimes, lever man på småskaligt jord- och skogsbruk, mestadels på traditionellt vis, utan moderna maskiner.

Rumänien tillhör EUs fattigaste länder. Det sociala skyddsnätet är närmast obefintligt. Barnfamiljer och äldre lever under knappa förhållanden. Föreningen *Från By till by* har varit verksam i Ghimes i 25 år och har etablerat en fadderverksamhet för att ge stöd åt behövande familjer. Det rör det sig om 85 familjer. De flesta faddrarna är hemmahörande i Leksand. De betalar 100 kr. i månaden till en bestämd person eller familj och man håller kontakten.

Årligen besöker ett tandvårdsteam från Sverige byns skolor och informerar om tandhygien och kostvanor. Det är också en årlig tradition i Leksands församling att uppta kollekt till Ghimes under Lissjul och så gjordes även i år.

Vi frågor kontakta:
Kersti Jobs Björklöf
mobil: 070-6633730

Skänk en gåva:
Postgiro:12 41 65-2
Skriv: *Ghimes*

Ett gott handarbete

Damerna i Djuras stickcafé har stickat målmedvetet det närmsta halvåret. Ullstrumpor och andra varma vinterkläder skickas till fattiga barn i Ghimes, vår vänort i Rumänien sedan 25 år tillbaka.

I Djura Sockenstuga ligger travar av nystickade sockor och vantar utmed två långbord. Stickcaféet är i fullgång. Ikväll sitter elva damer i soffgruppen och det rasslar lite medan deras flinka händer arbetar. Stickcaféet har fått ihop drygt 400 par ullsockor. Målet för insamlingen är 890 par till barn mellan 3 och 15 år i vänorten Ghimes, Rumänien. Bakom insamlingen står föreningen *Från By till By* som hjälpt fattiga i Ghimes i 25 års tid med en fadderverksamhet.

”Det har kommit gåvor från olika håll i Dalarna säger Margareta Karonen. Efter att en tidningsartikel om insamlingen publicerades i våras, har många skickat bidrag. ”Jag har till och med fått in stickade strumpor i kuvert”, berättar Margareta. Hon är en av de få i gruppen som är aktiv på sociala medier och genom Facebook har hon kommit i kontakt med andra som har skänkt ullgarn till gruppen. ”Vi har inte behövt köpa garn eftersom vi har fått hela påsar som blivit sockor” förklarar Margareta belåtet. I kväll är sista rycket för stickcaféets insamling för de fattiga barnen i Ghimes. Nu ska allt sorteras efter storlek innan de lastas i lastbil tillsammans med gåvor från andra håll och arbetsskor för vuxna från Ejendals AB. Gåvorna körs ned till Rumänien i mitten av november. Det finns inga mellanhänder. Allt som skänks går oavkortat till de behövande. På plats i Ghimes finns ideella som slår in plaggen för julklappsutdelning till barnen den 6 december på S:t Nikolausdagen. Det är då man firar jul där.

På soffbordet har det nu dukats fram kaffe och kaka och stickningen läggs undan. Det ligger en stor knippe sticknålar på bordet. Det är Berit Nilssons stickor som ska överlämnas till stickcaféet som ABF driver för asylsökande kvinnor på Leksands strand. Kvinnorna i Djuras stickcafé kommer att fortsätta sitt handarbete för en god gärning och då till flyktingbarnen i kommunen. ■

(Fr. v.) Margareta Moberg, Britt-Marie Hedström, Karin Danielsson

(Fr. v.) Berit Nilsson, Lena Bodin

Joel Ludvigson ger Ida välsignelsen efter dopet.

Flera döptes

Drop-in dop

Sammanlagt sju dop förrättades under pastoratets första drop-in dop i september.

Ett dop ska vara enkelt utan krav på ett stort eller kostsamt kalas. Själva dopgudstjänsten är en fest. Dopet är en kyrklig handling som är öppen för alla oavsett ålder. Därför var det glädjade att både stora och små kom till våra församlingar den 19 september när pastoratet hade Drop -in dop för första gången.

Med en öppen inbjudan vet man aldrig när och hur många som kommer. Det blev en hel del väntetid för våra präster men mot sen eftermiddag anlände det barn och vuxna till våra kyrkor. I Siljansnäs församling förrättade kyrkoherde John Sund ett vuxendop. För den vuxne kan dopet vara markering att man vill leva som kristen. I Djura församling döptes fyra barn varav två är hemmahörande i Falun. Till Leksands kyrka kom två familjer och tre barn döptes. Johanna och Sven från Falun läste annonsen om drop-in dop i tidiningen och beslutade att låta döpa sina två små barn samtidigt. Genom att döpa spädbarn betonar vi hur Guds nåd och kärlek finns där redan innan en människa kunnat göra något för att förtjäna denna kärlek.

Sexåriga Ida och hennes familj festade på doptårta och saft i församlingens kafferum medan de väntade på att det skulle bli Idas tur. Under tiden passade prästen Joel Ludvigson på att bekanta sig med familjen och utfärda dopbevis. Joel berättade för Ida allt som skulle hända och vad det hela betyder. Dopgudstjänsten börjar med Guds inbjudan till gemenskap och slutar med välsignelsen som ett uttryck för att Gud vill vara med oss på alla våra vägar. Leksands pastorat kommer att erbjuda fler tillfällen för drop-in dop längre fram. ■

Joel Ludvigson berättar om kyrkofönstrets funktion.

Heligt ljus

Inom ramen för gymnasiekursen Design får teknikprogrammets elever i åk 2 ett fiktivt uppdrag av Svenska kyrkan att designa ett kyrkfönster till koret i Leksands kyrka.

”Det är roligare att få ett uppdrag av någon utomstående än att jag som lärare ger eleverna en uppgift.” säger teknikläraren Kenneth Talo.

Design handlar om både form och funktion. Därför är det viktigt att få en god förståelse om kyrkorummets funktion och varför det ser ut som det gör. ”Det handlar om människans förhållande till livet... man bygger ett tempel för att få kontakt till något.” berättar prästen Sten Boman. Han tar eleverna på en resa från Mose stentavlor, den romerska basilikan till det som kännetecknar dagens kyrkorum. Gamla strukturer omförtolkas och den romerska basilikan, som var både torg och domstol, omvandlades till stommen i den moderna kyrkoarkitekturen. Precis som i den fornkristna församlingen, där man träffades och firade nattvard i hemlighet i hemmen, är dagens kyrkorum på sätt och vis också ett hem. Den moderna kyrkobyggnaden består i grund och botten av ett romerskt hem som byggdes ut med en basilikastruktur. Domstolens plats har ersatts av altaret, där nåd och förlåtelse råder istället för dom. Kyrkorummets olika delar har en symbolisk innebörd som används i liturgin. Ett kyrkofönster ska släppa in ljus, hålla kyla eller värme ute, beroende på årstid. Den har också en symbolisk funktion. När mässa firas och man böjer knä vid altarringen, som också är en symbol för uppståndelsen, silas förmiddagsljuset in genom de färgade fönsterglasen på nattvardsfirarna. Det är inte bara ett vackert ljus utan även en symbol för Guds nåd.

Eleverna får i uppdrag av prästen Joel Ludvigson att formge ett kyrkofönster med motivet *Jona och valfisken*. Fönstret ska även uppfylla vissa energikrav. Sex förslag kommer att presenteras längre fram. Läraren Kenneth Talo, som tog initiativet att byta ut klassrummet mot kyrkan denna morgon, är nöjd med dagens lektion. ■

Bokbärare: Olivia Lennartsson Olsson och Irma Leander.
Ljusbärare: Maria Qazizade och Luisa Hane
Korsbärare: Embla del Castillo

Delaktig i gudstjänsten

Att delta som barn i en gudstjänst kan vara roligt, särskilt när det händer mycket.

När barn och vuxna i församlingen får vara med i gudstjänstens olika delar är man del av liturgin. Liturgi är i själva verket sång och lek inför Gud. Människan uttrycker sig inför Gud, och Gud uttrycker sig inför människan, genom Bibeln, predikan, psalmer, böner, och i nattvarden.

Joel Ludvigson är präst och ansvarar för barn och familjeverksamheten i Leksands församling. Han tycker att det viktigaste i planeringen är en tydlig kommunikation med alla berörda. ”Man ska vara tydlig och hinna prata med barnen innan. När man planerar en familjegudstjänst där barnen ska vara aktiva ska man fråga: ’vad finns det att göra för barn?’ Det är bra med många detaljer och liturgiska inslag. Jag tror också att många barn uppskattar när det är högtidligt.”, säger Joel.

Under en familjegudstjänst med bibelutdelning i Leksands kyrka fick barnkörens medlemmar delta i processionen, hälsa välkommen, ta upp kollekt, läsa en text och hjälpa till att dela ut biblar till femåringarna. Visst det var pirrigt, som några uttryckte det efteråt men det var roligt också.

I Djura församling finns ett barnperspektiv i gudstjänstlivet sedan länge. ”Tiden är en viktig faktor i planeringen, säger Lotta Eriksson, präst i Djura. Det är viktigt att jobba med alla sinnen och därför är familjemässan den bästa gudstjänstformen där barn kan vara delkatiga” fortsätter hon. Nattvardsvinet är naturligtvis alkoholfritt och både barn och vuxna deltar.

Under en familjemässa i Djura kyrka i november står barnen för musik- och sånginslag. Barnkören sjunger och några flickor som börjat spela blockflöjt i skolan får tillsammans med prästen Lotta bidra med flöjtspel. Barnen hjälper till att ta upp en leksaksbilkollekt för flyktingbarnen i kommunen, som senare under veckan överlämnas till facebookgruppen *Siljansnäs Hjälper.* Kopplingen till det som är aktuellt och delaktigheten ökar förståelsen och glädjen av att finnas med i ett sammanhang. ■

Rasmus Sunesson Green (förgrunden) och Eddvin Hed tar upp leksaksbilkollekten.

Fr. v. Lotta Eriksson, Emilia Henriksson, Emma Gustavsson, och Elin Larsson

Foto: Eric Miller

Nozuko (tv) är mentormamma åt Ntombizodwa. Hon undersöker Ntombizodwas nyfödda dotter regelbundet för att hon ska klara de första kritiska fem åren. Båda kvinnor har tidigare förlorat barn som dött i tidig ålder.

Låt fler få fylla fem

Julkampanjen -Rätten till Hälsa

Varje dag dör tusentals barn för att de inte får tillgång till mat, rent vatten och sjukvård. Men det finns hopp. Svenska kyrkan stöttar kyrkor och organisationer över hela världen, som värnar om barns rättigheter.

Ett framgångsrikt exempel på Svenska kyrkans internationella arbete är verksamheten med mentormammor i Sydafrika, Swaziland och Etiopien. Mentormammor gör hembesök i utsatta bostadsområden hos de familjer som behöver stöd för att säkra barnens hälsa. De upptäcker undernäring och sjukdomar och kan både förebygga och behandla.

MED SIG HAR mentormammorna en enkel ryggsäck med våg, måttband, hälsojournaler och andra basala arbetsredskap för att ge mödra- och barnavård. Men en mentormammas främsta arbetsredskap är hennes egen erfarenhet av att leva som mamma i utsatthet och fattigdom. Hon har rekryterats till mentormamma för sin förmåga att se, lyssna och stötta. Som mentormamma arbetar hon med att ge andra mammor kunskap om sina egna och sina barns rättigheter. I en situation där fattigdomen är utbredd räddar det barns liv.

FORSKNING VISAR ATT metoden med mentormammor är oerhört framgångsrik och de sydafrikanska myndigheterna har nu börjat arbeta utifrån denna modell.

DET EFFEKTIVASTE SÄTTET att förbättra barns hälsa är när stater kan säkra alla invånares rätt till social trygghet. Därför driver Svenska kyrkan ett aktivt påverkansarbete gentemot makthavare i Sverige, EU och FN för att fler länder ska införa sociala trygghetssystem, som exempelvis barnbidrag. Om alla barnfamiljer får ett bidrag, ökar barns - och därmed hela samhällens - möjlighet att utvecklas. Svenska kyrkan arbetar internationellt för barns rätt att leva ett tryggt liv. ■

SNABBA FAKTA

Rätten till hälsa: Projektkod: P144 - Afrika

SVENSKA KYRKANS INTERNATIONELLA ARBETE

- Den största verksamheten är uppsökande.
- Projektet har utbildat 150 särskilt utvalda personer i Sydafrika som arbetar som mentormammor.
- Mentormammorna fungerar som hälsovårdsarbetare, socialarbetare och som extramammor.
- Mentormammorna har alla själv erfarenhet av att leva ett utsatt liv.
- Tillsammans gör mentormammorna fler än 17 000 hembesök i månaden.

Sms:a LJUS till 72905 och ge 50 kr.
Swisha valfritt belopp till 900 1223

Din gåva behövs!:
BG: 900 - 1223 /PG: 90 01 22-3

Foto: Eric Miller

High-five!

#5för5

Idag är Facebook, Twitter och Instagram jätteviktiga kanaler för att nå ut med ett budskap. Därför behöver vi hjälpas åt att sprida budskapet Låt fler få fylla fem via våra egna profiler och sidor.

Donera 5 kr enkelt och roligt

En nyhet i årets kampanj är att vi samarbetar med utvalda företag, som lovat donera 5 kr per delad high five-bild!

Så här gör du:

1. Fota eller filma när du gör en high-five.

2. Lägg upp fotot eller filmen på Facebook, Instagram eller Twitter och skriv: #5för5

3. För varje high-five med #5för5 kommer ett utvalt företag att donera 5 kronor.

4. Ju fler high-fives, desto mer pengar till arbetet för alla barns rätt till ett tryggt liv. Utmana dina vänner att också göra en high-five!

Tack!

Dela gärna din High-five på Kyrknyckens facebooksida.

Julens Under

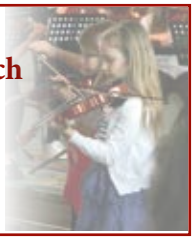
GUD,
Vi tackar dig för att du förenat dig
med mänskligheten
och ständigt är närvarande
i din skapelse.
Tack för julens under
där du möter i det djupast mänskliga
och i det värnlöst utsatta.
Låt oss med herdarna
få höra den himmelska lovsången
och med dem bli delaktiga
i det fridens och fredens rike
som utgår från krubban i Betlehems stall.
Hjälp oss som fått gåvan
att se dig i Jesus Kristus
att också i hans efterföljd
se dig i alla människor vi möter.

KG Hammar

Julkonsert
med suzukibarnen och Margareta Störling

Siljansnäs kyrka
söndag 13 december
kl. 17.00

Grötfest med Lucia
Djura Sockenstuga
15 december kl. 14.00
Varmt välkomna!

Musikgudstjänst
Annandag Jul 26 december
Siljansnäs kyrka: kl 16.00
Med John Sund och Decemberfamiljen*
Decemberfamiljen består bla. av syskon och syskonbarn till Margareta Störling, kantor i församlingen.

Julsångsafton
Leksands Kyrka
Lördag 19/12 kl. 16.00
Sjung in julen med kyrkokören,
Hannes Heinemann, oboe
& Clara Heinemann, harpa.
John Sund

Lucia
LEKSANDS PASTORAT

Leksand
Söndag 13/12 kl. 16.00
Luciagudstjänst med barnkören och Fumko Okino, kyrkisfröknarna och Joel Ludvigson. Luciafika efteråt.

Siljansnäs
Lördag 12/12 kl. 16.00
Luciagudstjänst med barnkören, småbarnssången David Edman och Margareta Störling.

Djura
Söndag 13/12 kl. 16.00
Luciagudstjänst med församlingens körer, Lotta Eriksson och Ulf Skagerstam.

Kyrkis
S:t Persgården, Leksand
Terminstart 2016
måndag 11 januari.
Öppet: mån, tis, tor
kl. 9.30-12.00
Öppen verksamhet
för barn 0-5 år i förälders /vuxensällskap

Temamässa
HIMLASPELET I LEKSANDS KYRKA
TRETTONDEDAG JUL, 6/1 KL 11.00
John Sund och Birgit Carlstén med flera

Välkommen på Gästabudskaffe efteråt!

Himlaspelet sedan 1941

Terminsstart 2016
Sijansnäs församling

Måndagskul — Start: v.3
måndag 18/1 kl 14.00

Halv-elva kaffe — Start: v.3
onsdag 20/1 kl 10.30

Småbarnssång — Start: v.3
onsdag 20/1 kl 14.00

Trettondedagsfest
Djura församling
kl 15.00 den 6 Januari
Gudstjänst med ljuståg, Barnkör, Miniorer, Lotta Eriksson, mfl. Alla barn är välkomna att vara med i ljuståget.

Efter gudstjänsten i sockenstugan:
Korv/fika och underhållning med
Trollkarlen Georgios Grigoriaris

Kostnad: 40 kr
Ingen anmälan

Siljansnäs Prästgård
Vårens Grötfrukostar

Stark gemenskap
för Siljansnäs karlar
Torsdagar kl 9.00
21 januari
18 februari
17 mars
14 april

Gudstjänstliv från Lucia till Trettondedag Jul

Leksands kyrka

söndag	13/12	16.00	Luciagudstjänst (se annons)
lördag	19/12	16.00	Julsångsafton (se annons)
Julafton	24/12	10.00	Samling vid krubban med barnkören.
		23.00	Julnattsmässa
Juldagen	25/12	4.30	Brasan tänds på kyrkvallen (Hälla by ansvarar.)
		5.00	Julmusik på orgel
		5.20	Leksands kyrkokör, Solist Staffan Liljas
		5.40	Spelmännen spelar
		6.00	Julotta
Annandag jul	26/12		
		11.00	Högmässa
Söndagen e. jul	27/12		Gudstjänsten sammanlyst till Djura kyrka
Nyårsafton	31/12		
		17.00	Nyårsbön
Nyårsdagen	1/1		
		18.00	Pilgrimsmässa
Söndagen e. nyår	3/1		Gudstjänsten sammanlyst till Siljansnäs kyrka
Trettondedag jul	6/1		
		11.00	Temamässa- Himlaspelet (se annons)

Kyrkan på Tällberg

lördag	12/12	kl. 17	Adventsbön, Siljansstrand, Storstugan.
lördag	19/12	kl. 17	Sinnesro bön, Siljansstrand, Storstugan.
Julafton	24/12	kl. 23	Julnattsbön, Tällbergs Bystuga.
lördag	2/1	kl. 17	Mässa, Klockargården, Tängersalen

Djura kyrka

söndag	13/12	16.00	Luciagudstjänst (se annons)
söndag	20/12	11.00	Söndagsmässa
Julafton	24/12	10.00	Familjegudstjänst vid krubban
		23.00	Julnattsgudstjänst
Annandag jul	26/12		Gudstjänsten sammanlyst till Leksands kyrka
söndag	27/12	11.00	Söndagsmässa
Söndagen e. jul	27/12		
		11.00	Söndagsmässa
Nyårsafton	31/12		
		17.00	Nyårsbön
Trettondedag jul	6/1		
		15.00	Trettondagsfest (se annons)

Siljansnäs kyrka

lördag	12/12	16.00	Luciagudstjänst (se annons)
söndag	13/13	17.00	Julkonsert med suzukielever (se annons)
söndag	20/12	11.00	Söndagsmässa
Julafton	24/12	10.00	Julbön på Björkbacken
		11.00	Samling vid krubban
Juldagen	25/12	5.30	Julmusik på orgel
		6.00	Julotta med spelmän och kyrkokör
Annandag jul	26/12		
		16.00	Musikgudstjänst (se annons)
söndag	27/12		Gudstjänsten sammanlyst till Djura kyrka
Nyårsafton	31/12		
		16.00	Nyårsbön
Nyårsdagen	1/1		Gudstjänsten sammanlyst till Leksands kyrka
lördag	2/1	18.00	Konsert med Dalasinfoniettan
söndag	3/1	11.00	Taizémässa i prästgården
Trettondedag jul	6/1		
		16.00	Påsfest i prästgården

Djura

Sockenstugan 0241-304 80
Fax: 0241-305 23
telefon- och expeditionstid: onsdag kl. 10-12

Präst Lotta Eriksson 070-2611632
Kantor Ulf Skagerstam 070-2611096
Diakoniassistent Johanna Vinter 070-2611637
Kyrkvaktmästare Lars Gunnar Look 0730-278 744

Siljansnäs

Prästgården 0247-80 770
Fax: 0247-225 53
telefon- och expeditionstid: onsdag kl.11-12.

Präst David Edman 070-2611633
Diakon Marianne Kronberg 070-6095010
Kantor Margareta Störling 80 772
Husmor Eva Hurtig 80 773
Kyrkvaktmästare Håkan Stolt 80 775
Kyrkvaktmästare Jocke Bäck 80 775

Leksand

Kyrkoherde John Sund 070-2611631
Präst Sten Boman 070-2611635
Joel Ludvigsson 070-2611634

Pastorsexpeditionen 0247-80 700

Kyrkallén 23, 793 31 LEKSAND
Fax: 0247-80 790
Öppet måndag-fredag under kontorstid
Präst på expeditionen tisdag och onsdag kl.10-12
e-post: leksands.pastorat@svenskakyrkan.se

Kyrkobokföring Lena Arons Dahler 80 700
Kyrkokamrer Roger Arvids 80 710
Ekonomi/Lönass. Marie Wohlin 80 711
Informationssekreterare Ingrid del Castillo 80 703

S:t Persgården 0247-80 740

Fax: 0247-80 791

Husmor Anette Hasselberg 80 740
Husmor Lena Hållander 80 740
Diakon Janne Rydell 80 747
Diakon Birgit Arvids 80 750
Fritidsledare Annika Hastegård 80 743
Fritidsledare Lisa Stenberg Knutz 80 744
Organist Mikael Boström Eric' 80 760
Kantor Fumiko Okino 80 761

Kyrkan på Tällberg 070 - 26 11 635

Adress: Vår Herres Gattu 28, 79370, Tällberg.
telefontid: onsdag kl. 10-12.

Kyrkan på Tällbergs Andaktslokal
December: Sijansnstrand , Storstugan
Januari : Klockargården, Tängersalen

Relationsakuten 070-26 11 635

Kyrkogårdsexpeditionen 0247-80 720
telefon- och expeditionstid: måndag-torsdag kl. 10-12

Svenska kyrkan
LEKSAND DJURA SILJANSNÄS